

Допринос Милорада Панића-Сурепа развоју библиотекарства и очувању културне баштине

Сажетак

Наше кратко и непоуздано памћење, недовољна знања и политичка поводљивост воде заборављању заслужних личности, њиховог рада, доприноса и заслуга, па је неопходно све њих сагледати и превредновати у садашњем времену. Да је то учињено, не би се пре неколико година догодило да најзначајнија награда у српском библиотекарству, која је носила име Милорада Панића-Сурепа (1912–1968), човека који је дао немерљив допринос развоју библиотекарства у Србији, био управник Народне библиотеке Србије и председник Друштва библиотекара Србије, буде укинута.

Данас је Сурепа скоро заборављен, иако га књижевно дело и допринос култури, уметности и науци, а посебно библиотекарству и откривању и очувању свеколике српске културно-историјске баштине, сврставају међу најзначајније националне прегаоце. По образовању историчар, дошао је 1947. на чело Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе Србије. Суреповим залагањем рестаурирани су најзначајнији манастири, али и обновљена и тако сачувана и друга бројна културна добра од изванредног националног значаја. Као министар културе Србије, скоро целу наредну деценију, успостављао је или унапређивао рад многих институција културе. Он је заслужан и за оснивање Музеја савремене уметности у Београду, као и Музеја револуције народа Југославије, којим је потом и руководио. Следећа национална институција која је доживела истински процват за време Суреповог управниковања била је Народна библиотека Србије. Издава се његов допринос унапређењу стручног и научног рад у свим битним сегментима библиотечке делатности, устројавању Археографског одељења и конзерваторске лабораторије, а круна тог прегалаштва је било подизање нове зграде за националну библиотеку.

При вредновању Сурепових доприноса целокупној српској култури мора се посматрати и његов плодан и разноврстан књижевни опус. Он је објавио више збирки песама, књигу *Филип Вишњић – песник буне*, дело које је на нов начин сагледало врхунско остварење народног песника и летопис *Кад су живи завидели мртвима*, композициони сплет записа и порука минулих векова. Сурепов препев староруског спева *Слово о полку Игорову* сматра се врхунским дометом преводилачког рада у нас. Све наведено потврђује да плодно делање и доприноси српској култури Милорада Панића-Сурепа данас заслужују темељно и објективно вредновање.

Кључне речи: Милорад Панић-Сурепа (1912–1968), Народна библиотека Србије, Друштво библиотекара Србије, заштита културних добара у Србији.